

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatus S. Inquisitionis Hispaniarvm Qualificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1664

Quæst. 3. Vtrùm in Deo aliqua compositio formalis ex natura rei: aut aliqua virtualis admittenda sit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76990)

- possibilia sunt entia completa simpliciter physice, & nihilominus corporea, ut multi opinantur. Quia tamen conceptus corporeitatis in vniuersum tum corpori substantiue sumpto, tum cuiusvis enti corporeo siue composito, siue simplici communis est, prout in dicta quest. 7. proposit. 7. exposuimus, quacunq; probauerint, illam alienam esse à Deo, pariter probabunt, Deum neque esse corpus, neque ens corporeum aut simplex, aut compositum. Et consequenter esse ens spirituale. Nam inter spirituale, & corporeum non datur medium, ut constat ex dictis ibidem.
29. Igitur, non esse Deum ens corporeum, atque adeo ens incorporeum, siue spirituale esse, primò ex immensitate eius demonstrata à nobis supra disp. 6. quest. 1. venit probandum manifestè. Nam ab immensitate sua habet Deus, esse localiter penetrabilem cum omni alio ente; idque non solum naturali, sed etiam essentiali necessitate, supposito, quod sit aliud ens, prout in eadem disp. 6. quest. 2. monstratum est. Ergo, cum corporeitas in opposita impenetrabilitate consistat, uti disp. 10. quest. 7. proposit. 7. citata statuimus, manifestè consequitur, hoc ipso, quod Deus est immensus, non posse non esse illum ab omni corporeitate alienum. Atque adeo non posse non illum ens non corporeum, siue incorporeum, siue spirituale esse.
30. Secundò probatur idem ipsum à plenitudine bonitatis, seu perfectionis, quam Deus necessario habet, & ratione cuius nulla perfectio simpliciter simplex, scilicet quæ melior sit, quam non ipsa, potest illi deesse, ut demonstrabitur inferius disp. 16. Cum enim subtilitas incorporeitatis euidenter sit melior, quam non ipsa, id est, quam crassities corporeitatis opposita, sique perfectio sit simpliciter simplex, neququam titulo dictæ plenitudinis perfectionis potest deesse Deo. Proindeque Deus non potest non esse incorporeus; atque adeo spiritualis, & non corporeus.
31. Tertio probatur. Quia Deus necessario debet esse ens summè intellectualem, rationale, & liberum, ut in tract. de Scient. & de Volunt. ostenditur. Hæc autem prædicata in ente corporeo non videntur repetiri posse: eo quod eorum perfectio adeo corporeitatem, corporeitatisque imperfectionem videntur transcendere, ut in eadem entitate nullatenus cum illa compati possint.
32. Quarto. Quia Deus titulo causæ primæ multa entia non corporea, sed prorsus spiritualia valet producere, defactoque producit: nam tales sunt Angeli, & animæ rationales, ut suis in locis ostenditur. Igitur, ne dicatur Deus carere perfectione meliore opposita, quam suis creaturis communicat; hoc enim ei repugnat, ut demonstrabitur in tract. de Omnipot. omnino ille incorporeus, siue spiritualis esse asserendus est.
33. Quintò. Quia Deus titulo etiam causæ primæ in omne ens corporeum, in omnesque omniq; partes eius immediatè influentis, non potest non esse intimè penetratus, atque adeo connaturaliter penetrabilis localiter cum omni ente corporeo, cum omnibusque partibus eius; uti disp. 6. quest. 1. ostensum est. Hoc autem ipsum est, esse, illum ens spirituale, siue incorporeum, ut constat ex dictis.
34. Sextò. Quia Deus non potest non esse actus purissimus, hoc est, ita summè perfectus, ut per nihil aliud sit perfectibile, uti disp. 1. quest. 12. expositum est, & demonstrabitur inferius disp. 16.

eo autem ipso nequit esse ens corporeum. Nam ens corporeum eo ipso nequit esse summè perfectum, ut ex se, & ex dictis est notum; atque adeo nequit non esse per aliud quidpiam perfectibile; proindeque potentialitatem habens ab actu purissimo alienam. Unde etiam fit, ut ens corporeum non possit non esse mutabile per id, per quod est perfectibile: subindeque ut etiam ex immutabilitate Dei supra disp. 7. quest. 1. demonstrata illius spiritualitas inferatur; uti illam intulit Orig. in illud Ioan. 4. *Deus spiritus est.* Amo. & Platonici apud August. lib. 8. de Ciuit. cap. 6. & Arist. lib. 8. Metaph. text. 14.

Sufficiant hæc. Nam alia, quæ ad rem forent adduci, vel in hæc recidunt, vel ad propositum infirma sunt. Et per hæc quidem demonstratum manet, quod Deus sit ens spirituale. Quod autem insuper sit spiritus, inde constat aperte; quia nequit non esse substantia per se subsistens, ut est notissimum; aliundeque ut in præcedente questione, & in præfati est demonstratum, ens prorsus simplex physice, & cum omnibus alijs entibus naturaliter penetrabilis est. Quæ tria conceptum spiritus substantiue sumpti constituunt, ut supra disp. 10. q. 7. proposit. 6. statutum est. Quibus iam propositio nostra integrè manet demonstrata. Contra quæ nihil est momenti, quod possit opponi.

QVÆSTIO III.

Verum in Deo aliqua compositio formalis ex natura rei. Aut aliqua virtualis admittenda sit?

Postquam, ut certam secundum fidem, & euidentem secundum rationem veritatem, statuimus q. 1. Deum physice, seu realiter ens prorsus simplex esse; nullamq; subinde in se habere physicam, seu realem compositionem, superest examinandum in hac, & seqq. questionibus, an cum hac physica, seu reali simplicitate Dei excludentes omnem compositionem physicam, seu realem aliquod aliud compositionis genus compati possit, vel comparatur. Igitur quod ad præsentem questionem attinet.

Scotiæ, qui formalitates diuinas realiter identificatas formaliter ex natura rei censent esse inter se distinctas; consequenter fateri tenentur, Deum ex talibus formalitatibus formaliter ex natura rei compositum esse. Cæteri verò Theologi illam inter formalitates diuinas distinctionem negantes, hanc in Deo compositionem omnino negant.

Qui verò inter aliquas Dei formalitates, virtuales aliquam, æquivalentem ve distinctionem admittunt, consequenter videntur debere admittere in Deo aliquam rem virtuales, siue æquivalentem compositionem. Aqua consequentiæ immunes sunt, qui dictam distinctionem repudiant.

Propositio I.

Compositio aliqua formalis ex natura rei nullatenus admittenda est in Deo.

Hæc propositio abundè manet probata à nobis contra Scotistas in Pharo Scient. disp. 13. q. 5.

q. 5. tum multis testimonijs Patrum, & Theologorum, tum multis rationibus tam philosophicis, quam Theologicis. Quibus eiusmodi compositio vna cum distinctione formali ex natura rei formalitatum diuinarum reiecta est. Quare, quæ ibi scripta sunt, ad rem sunt modò recognoscenda, non repetenda.

Propositio 2.

40 **Compositio virtualis seu æquiualens ex formalitatibus distinctis inter se virtualiter tanquam ex partibus virtualibus in Deo non est admittenda, adhuc ab eis, qui inter aliquas formalitates diuinas distinctionem virtualem, seu æquiualentem in ordine ad sufferenda sine repugnantia prædicata aliqua ex se contradictoria nobiscum admittunt.**

Quia, licet in ordine ad sufferenda sine repugnantia eiusmodi prædicata aliqua formalitates diuinae sint virtualiter, seu æquiuolenter distinctæ inter se; nullæ tamen sunt distinctæ inter se in ordine ad se absolute, proindeque neque in ordine ad componendam Deum, siue ad constituendum ipsum in se absolute ex eis compositum adhuc virtualiter. Vt constat ex doctrina de distinctione virtuali reperta in diuinis exposita à nobis in Pharo Scient. disp. 13. citata q. 6. præsertim à num. 146. Quæ ad rem recognoscenda est.

41 **Cæterum in alio sensu, vt quantitas metaphysica æquiualens, seu virtualis admittenda venit in Deo in ijs attributis, siue prædicatis eius intrinsicis, quæ suscipere dicuntur ex suo conceptu magis, & minus, vt sunt bonitas, perfectio, potentia, & similia, iuxta doctrinam vniuersalem stabilitam disp. 10. q. 2. diuis. 3. ita quoque aliqua compositio æquiualens, seu virtualis in eiusmodi prædicatis diuinis potest admitti: quandoquidem omnis quantitas eâ ratione, qua quantitas est, ex partibus composita est, vt constat ex doctrina statuta in eadem disp. 10. q. 1.**

QVÆSTIO IV.

Virum in Deo aliqua compositio rationis sit admittenda.

42 **N**egant Aureol. in 1. dist. 1. q. 1. art. 2. Mayr. q. 7. art. 1. Soncin. lib. 12. Metaph. q. 25. ad 3. Capreol. in 1. dist. 2. q. 3. Gran. 1. p. tract. 2. disp. 3. & Quiros tom. 1. in 1. p. ad art. 7. q. 3. S. Th. dub. 2. Affirmant tamen S. Bonau. in 1. dist. 34. art. 1. q. 1. Ferrar. lib. 1. contra Gent. cap. 18. Soar. disp. 30. Metaph. sect. 4. Gilli. lib. 2. de Deo tract. 4. cap. 14. Fasol. 1. p. q. 3. art. 7. dub. 4. Recupit. lib. 5. de Deo Martinon 1. p. disp. 4. n. 4. Atriag. disp. 2. de Deo vno n. 73. & alij.

43 **Pro resolutione suppono tanquam iam indubitatum inter Theologos, attributa intrinseca Dei, quæ in se realiter sunt prorsus idem, per nostram rationem distingui inter se; idque distinctione rationis ratiocinata, siue habentis fundamentum in re, prout supra disp. 2. q. 2. ex dictis**

latius in Pharo Scient. statuimus. Quòd autem eiusmodi distinctio sit ex parte obiecti præcisua formalitatum ibidem supposuimus latè probatum in eadem Pharo Scient. Sicut etiam, quòd neque Deus, neque Beati, neque quilibet alij Deum ipsum cognoscentes intuitiue, siue per propriam speciem possint vilo genere distinctionis rationis distinguere prædicta attributa. Quomodo autem distinctio prædicta rationis, qua iuxta ordinarium modum, quem nos habemus cognoscendi pro statu præsentis, distinguimus, siue distincta concipimus attributa intrinseca Dei, non ficta, sed supposititia distinctio sit, tum ex locis Phari Scient. ibidem citatis, tum ex doctrina generali de entibus rationis in ipsamet Pharo disp. 12. tradita conspicuum est. Quæ omnia ad præsens propositum recognoscenda sunt. Ijs autem suppositis sit.

Propositio 1.

In Deo, prout à nobis cognoscitur pro statu præsentis, compositio metaphysica, siue rationis, qua ex suis intrinsicis attributis compositus nobis apparet, prorsus est asserenda.

Quia, dum attributa intrinseca Dei distincta inter se ex parte obiecti nobis apparent iuxta suppositionem factam, non quidem segregata, & dispersa, seu in se re præsentantur, sed veluti mutuo sibi coherencia, coniunctaque ad constituendum ipsum Deum. Hoc autem ipsum est, representari nobis Deum ex illis compositum, in ipsoque Deo subinde compositionem metaphysicam, siue rationis à cognitione nostra oriundam dari, qua ex suis intrinsicis attributis compositus nobis apparet. Id quod vel exinde etiam patet, quòd pleraque, aut omnia attributa intrinseca Dei abstractè sumpta ex conceptu suo sunt actus quidam, ac veluti formæ vni essentia metaphysicæ eius veluti subiecto omnium communi intrinsecè, siue immediate adhærentes, cum eoque subinde componentes ratione nostra totidem concreta metaphysica: ex quibus omnibus rursus ratione identitatis subiecti mutuo sibi coherentibus tota essentia physica Dei euadit per rationem nostram composita, vt constat ex doctrina latè exposita, atque probata supra disp. 1. q. 10. & disp. 2. q. 1. & seqq. sæpeque alias.

45 **Neque huiusmodi compositio rationis quidpiam imperfectionis Deo appingere vultatenus putanda est: quia non conuenit Deo realiter, & prout est in se, sed merè intentionaliter, & prout obiectiue est in nostro intellectu; quod ipsi valde extrinsecum est. Et quidem distinctio in pluribus non minorem præfert imperfectionem de suo, quam compositio ex pluribus: & tamen omnes Theologi censent, absque vilo inconueniente posse, imo & debere admitti in Deo distinctionem rationis ab intellectu nostro oriundam, qua in plures formalitates identificatas realiter concipiatur ille distinctus, qua vt formalitates ipsæ distinctæ inter se concipiuntur. Ergo pariter censendum est, absque vilo inconueniente posse, imo & debere admitti in Deo compositionem rationis ab intellectu nostro oriundam, qua ex eisdem formalitatibus ille concipiatur compositus, qua vt componentes illum concipiuntur ipsæ formalitates.**

Sed